

26/01/2026

La pesca i el consum de peix en època visigòtica a Aiguafreda de Dalt (Osona)

Una recerca arqueològica amb participació de la UAB ha analitzat el jaciment d'Aiguafreda de Dalt (Osona) d'època tardoantiga per investigar el consum de peix i les pràctiques pesqueres. En aquest conjunt s'han trobat restes de diverses espècies de peix, fet que en demostraria el consum variat de forma quotidiana al segle VII a Catalunya, fins i tot en un lloc d'interior, tant d'espècies costaneres com fluvials.

Després de la desintegració de l'Imperi Romà, el món mediterrani va experimentar una profunda reconfiguració política, social i cultural. En aquest context de transformacions, el coneixement sobre les pràctiques pesqueres a la península Ibèrica entre els segles V i X continua essent molt limitat, especialment si es compara amb altres regions com Itàlia. Aquesta mancança és encara més notable al sector nord-oriental peninsular.

En el marc del projecte de rehabilitació i redefinició d'usos del conjunt monumental d'Aiguafreda de Dalt (Osona), s'ha identificat i excavat parcialment un jaciment arqueològic vinculat a un assentament eclesiàstic documentat a finals del segle IX, però que, segons l'evidència material, ja era actiu entre finals del segle VI i inicis del segle VII. Durant la intervenció arqueològica es va localitzar un abocador de deixalles domèstiques datat al segle VII (580–650 dC). Entre els materials recuperats destaca un conjunt ictioarqueològic

—amb restes de peixos— que ha estat analitzat amb l'objectiu de reconstruir les pràctiques de captura i les formes de consum de peix del lloc i del període estudiat. Aiguafreda de Dalt constitueix, en aquest sentit, l'únic jaciment interior d'època tardoantiga de la regió on s'han documentat restes de peix, fet que en subratlla la rellevància científica.

Conjunt monumental d'Aiguafreda de Dalt *Conjunt monumental d'Aiguafreda de Dalt.*

La caracterització del conjunt apunta a una pesca fonamentalment costanera, amb una presència molt reduïda d'espècies d'alta mar. També s'hi documenten peixos d'aigua dolça, probablement procedents del proper riu Congost, tot i que no es pot descartar la seva captura al riu Ter o, eventualment, en llacunes creades *ad hoc*. Malgrat el predomini del pagre i la pandora, el conjunt presenta una notable diversitat d'espècies "secundàries", pròpies d'un consum ordinari.

En definitiva, aquest estudi permet delinear les pautes de captació i consum de peix d'una petita comunitat eclesiàstica d'interior situada a les faldes del Montseny. Aquest fet és especialment rellevant si es considera que, segons la documentació arqueològica d'altres jaciments, el peix tendia a desaparèixer progressivament de la dieta quotidiana durant l'Antiguitat Tardana.

Aquest treball constitueix un dels primers estudis detallats sobre la pesca tardoantiga a Catalunya. Els resultats posen de manifest la incidència dels factors culturals i econòmics en l'organització de les pràctiques pesqueres, i suggereixen que la jerarquia eclesiàstica de l'alta edat mitjana va tenir un paper destacat tant en la regulació de la pesca com en les dinàmiques comercials d'abast supralocal.

Jaume Oliver Bruy

Unitat d'Història Medieval

Departament de Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana

Universitat Autònoma de Barcelona

jaume.oliver@uab.cat

Referències

Arnau Brosa-Planella, Arnau Garcia-Molsosa, Abel Gallego-Valle, Judit Ciurana Prast, Jaume Oliver-Bruy, Santiago Riera Mora, Maria Saña Seguí, Arturo Morales Muñiz (2025). "Fishing and the Church: Ichthyoarchaeological analyses of the visigothic settlement of Aiguafreda de Dalt site (Catalonia, Spain, 7th c.)", *Journal of Archaeological Science: Reports*, Volume 65, 105215.
<https://doi.org/10.1016/j.jasrep.2025.105215>.

[View low-bandwidth version](#)